

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ
КРИМІНАЛІСТИЧНОГО
ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Матеріали
науково-практичної інтернет-конференції

(31 травня 2022 року)

ОДЕСА
2022

УДК 343.98:343.95
A43

*Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво
перевищували пропоновані обсяги*

Актуальні аспекти криміналістичного та психологічного
A43 забезпечення правоохоронної діяльності в умовах воєнного
стану, м. Одеса, 31 травня 2022 р. Одеса: ОДУВС, 2022. 250 с.
УДК 343.98:343.95

*Медведєва В. М.,
курсант Одеського державного
університету внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Янковий М. О.,
професор кафедри криміналістики та психології
Одеського державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ДО ДИСКУСІЇ ЩОДО ПРЕДМЕТА КРИМІНАЛІСТИКИ

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується стратегічним курсом на побудову демократичної правової держави, в якій людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю [1].

Зміни в кримінальній політиці держави, необхідність яких породжує стан злочинності, вимагають також переосмислення предмета криміналістики, який має велике теоретичне та практичне значення для підвищення ефективності розкриття і розслідування кримінальних правопорушень. Вирішення цієї складної проблеми вимагає, на нашу думку, комплексного підходу до вивчення явищ, пов'язаних із кримінально-протиправною діяльністю, використання досягнень та

об'єднання зусиль спеціалістів різних галузей знань. Такий підхід до зазначеної проблеми обумовлений, перш за все, тим, що більшість її аспектів знаходиться на перетині юридичних, природничих і технічних наук.

Аналіз широкого, як загальнотеоретичного, так і навчального масиву публікацій показує, що цій проблемі, на жаль, приділено недостатньо уваги, а найбільш відомі роботи, присвячені цьому питанню, відносяться до 30-40 річної давнини. Так, останні сорок років відмічені появою у криміналістичній літературі численних визначень її предмета. І це є цілком природним, оскільки предмет різних наук безперервно зазнає змін у зв'язку із зростанням знань, прогресом суспільного розвитку в цілому.

З огляду на означене, сучасний стан криміналістики характеризується наявністю і співіснуванням низки парадигм, орієнтованих на вивчення її предмета. До таких можна віднести:

а) традиційно-прагматичну концепцію, відповідно до якої криміналістика визначається як наука про прийоми та способи розкриття, розслідування та попередження кримінальних правопорушень;

б) теоретико-доказову концепцію як наслідок інтенсивного розвитку теоретичних та методологічних основ криміналістики;

в) інформаційно-пізнавальну концепцію, що являє собою узагальнення й подальше вдосконалення теоретико-доказової концепції та виходить із того, що предметом криміналістики є закономірності руху кримінально-релевантної інформації та засновані на них методи розкриття, розслідування й попередження кримінальних правопорушень;

г) слідознавчу концепцію, згідно з якою криміналістика – це наука про технологію і засоби практичного слідознавства (пошуково-пізнавальної діяльності) у кримінальному судочинстві.

Слід зазначити, що останніми роками спостерігається бажання деяких вчених-криміналістів значно розширити, «розмити» предмет криміналістики. Дехто визначає криміналістику як науку про закономірності механізму юридичного факту, виникнення інформації щодо юридично значущої ситуації та її учасників, специфіки збирання, дослідження, оцінки і використання доказів. Однак, об'єктно-предметна сфера криміналістики включає в себе двосдиний об'єкт дослідження – злочинну діяльність (поведінку) і її наслідки, що відображуються у джерелах інформації (матеріальних та ідеальних слідах) та діяльність з виявлення, розслідування, попередження кримінальних правопорушень і судового розгляду кримінальних проваджень. Відповідно до такої структури об'єкта криміналістики предмет її дослідження слід

розглядати як систему взаємопов'язаних закономірностей таких рівнів: 1) закономірність виникнення, існування та зникнення інформації про протиправну діяльність (поведінку), яка знаходить свою реалізацію у механізмі кримінального правопорушення і відображується у відповідних джерелах; 2) закономірність одержання, дослідження, оцінки та використання інформації про протиправну діяльність (поведінку) та її наслідки в доказуванні [2]. Розширення об'єктно-предметної сфери криміналістики на цей час убачається, на наш погляд, недоцільним, а намагання «розмити» предмет криміналістики – безперспективними та хибними, такими, що породжують зайві дискусії і відволікають увагу вчених від інтелектуального забезпечення реалізації основної мети і завдань науки криміналістики.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст. 141. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 10.05.2022).

2. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 1 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Даньшин, А. В. Іщенко та ін.]; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Маляррової; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 384 с.

Івасюк І. М. КРИМІНАЛІСТИЧНА ГАБІТОЛОГІЯ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	32
Калайнова О. Д. ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ СВІДКІВ ТА ПОТЕРПІЛИХ В ХОДІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВOPOPУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ВИБУХОВИХ ПРИСТРОЇВ	36
Калугін В. Ю. ВИКОРИСТАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЇ В ХОДІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	40
Кравчук М. А. ІНОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ У СУЧАСНІЙ КРИМІНАЛІСТИЦІ	43
Кульчицький Г. С. ДО ПИТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ КРИМІНАЛІСТИКИ.....	47
Кушнір Д. О. ТАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОЇ (РОЗШУКОВОЇ) ДІЇ «СЛІДЧИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ» ЗА УЧАСТЮ НЕПОВНОЛІТНЬОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	50
Медведєва В. М. ДО ДИСКУСІЇ ЩОДО ПРЕДМЕТА КРИМІНАЛІСТИКИ	53
Мірясова В. М. АНАЛІЗ ОТРИМАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....	55
Моргун І. О. МІСЦЯ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ «АУДІОКОНТРОЛЬ ОСОБИ»	58
Мостовських Д. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНІХ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	61
Пальчевський К. В. ВИКОРИСТАННЯ ПОШТОВОЇ МЕРЕЖІ ЗВ'ЯЗКУ ДЛЯ ПЕРЕСИЛАННЯ ЧАСТИН ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ	65
Ручка І. В. ТАКТИЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНЬОГО З ВИКОРИСТАННЯМ ЛЯЛЬОК, ЯК ЗАСОБОМ СПІЛКУВАННЯ.....	67